

Hässlehuset
Borås Stad

Diarienummer:
IMY-2023-8235

Datum:
2024-05-03

Beslut om tillstånd till kamerabevakning

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Borås Stad (org.nr 212000-1561) meddelas tillstånd till kamerabevakning med de villkor som följer nedan.

Ansökan avslås avseende kamerabevakning under andra tider än de som framgår av villkoren nedan.

Detta beslut ersätter Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut om tillstånd till kameraövervakning 2006-09-18 med dnr 211-18273-2006.

Tillståndets omfattning och villkor

Tillståndshavare	Borås Stad
Organisationsnummer	212000-1561
Plats för bevakningen	Hässlehuset Våglängsgatan 5 507 41 Borås
Typ av utrustning	Fast monterade kameror med fast optik.
Bevakningsområde och utrustningens placering	Fasader och område intill fasader. Huvudentré, korridor, café och bibliotek. Kamerornas upptagningsområde framgår av bilaga 1.
Ändamålet med bevakningen	Förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott samt ordningsstörningar.
Tider för bevakningen	Ytor utomhus: alla dagar kl. 21.00–06.00. Yta inomhus vid huvudentré (upptagningsområdet för kamera 5): Alla vardagar från kl. 11.00 tills verksamheten börjar nästa dag samt dygnet runt på helger. Övriga ytor inomhus: alla dagar under tider när Hässlehuset är stängt och ingen verksamhet pågår i lokalerna.
Bevakning i realtid	Nej
Inspelning/lagring av bilder	Ja
Avlyssning/inspelning av ljud	Nej
Upplyningsplikt	Genom tydlig skyltning i anslutning till bevakat område.
Beslutets giltighetstid	Tills vidare.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Övriga villkor	Kamerorna ska riktas eller maskeras så att de inte filmar fönster och entréer till bostäder, gångvägar eller andra ytor utanför Hässlehusets område.
----------------	--

Redogörelse för ärendet

Borås Stad har ansökt om tillstånd till kamerabevakning av Hässlehuset i Borås. Länsstyrelsen i Västra Götalands län har sedan tidigare beviljat Borås Stad tillstånd till kameraövervakning i anslutning till Hässlehus fritidsgårds fasader (beslut 2006-09-18 dnr 211-18273-2006). Borås Stad har uppgett att den aktuella ansökan ska ersätta Länsstyrelsen beslut eftersom en större ombyggnation av Hässlehuset har genomförts. Av ansökan och utredningen i övrigt framgår följande.

Hässlehuset ligger mellan ett torg och ett parkeringsdäck i direkt anslutning till ett bostadsområde. På bottenvåningen i samma byggnad som Hässlehuset finns en affär och en pizzeria. I Hässlehuset finns ungdomsverksamhet, ett café, ett bibliotek och medborgarservice. Den tänkta kamerabevakningen ska ske av en yta inomhus vid huvudentrén, i caféet och i biblioteket. Bevakning ska även ske av Hässlehusets fasader och av ett område intill fasaderna.

Syftet med kamerabevakningen är att förebygga, förhindra och utreda brott och ordningsstörningar. Till stöd för sin ansökan har Borås Stad inkommit med sammanställningar över inträffade brott och incidenter. Hässlehuset ligger i Hässleholmen/Hulta som Polismyndigheten har klassat som ett särskilt utsatt område.

Som alternativa åtgärder till kamerabevakning har Borås Stad bl.a. låsta dörrar in till verksamheten, personalstyrkan har utökats, buskage har tagits bort och belysningen utomhus har setts över. Väktare ronddar Hässlehuset och det sker en samverkan mellan Borås Stad och Polismyndigheten.

Kamerabevakning ska ske alla dagar dygnet runt med rätt till bildinspelning. Fasta kameror med fast optik ska användas. Utsedda säkerhetssamordnare inom Borås Stads interna säkerhetsorganisation kommer få tillgång till det inspelade materialet och vid behov kan materialet lämnas till polisen. Det inspelade materialet förvaras på Borås Stads servrar.

Av yttranden från arbetstagarrepresentanter från fackförbunden Vision, DiK och Kommunal framgår att dessa inte har något att invända mot kamerabevakningen.

Motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 § kamerabevakningslagen (2018:1200) framgår att syftet med lagen är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.

Enligt 7 § kamerabevakningslagen krävs tillstånd till kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde, om bevakningen ska bedrivas av en myndighet.

Tillstånd till kamerabevakning ska enligt 8 § samma lag meddelas om intresset av sådan bevakning (bevakningsintresset) väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad (integritetsintresset).

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom,
2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar,
3. utöva kontrollverksamhet,
4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller
5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och vilket område som ska bevakas.

Av förarbetena till kamerabevakningslagen framgår att en *brottsutsatt plats* inte är varje plats där det någon gång har inträffat enstaka brott. Däremot bör det inte krävas att brottsligheten är ovanligt hög på platsen för att den ska anses vara brottsutsatt eller att det kan presenteras statistik över brottsligheten på den aktuella platsen i förhållande till andra jämförbara platser. Det som bör kunna visas är i stället att det finns problem med brottslighet där bevakningen ska ske. Det bör samtidigt inte krävas utredning om att brottsligheten är påtagligt hög precis där bevakningen ska ske, dvs. inom de aktuella kamerornas tänkta upptagningsområde (prop. 2017/18:231 s. 66).

Integritetsskyddsmyndighetens bedömning

Tillståndsplikt

Eftersom kamerabevakningen kommer att utföras av en myndighet och på en plats dit allmänheten har tillträde är bevakningen tillståndspliktig.

Integritetsintresset

Kamerabevakning ska ske dygnet runt vid Hässlehuset som är en mötesplats för vuxna och barn. I Hässlehuset finns bl.a. ett bibliotek, ungdomsverksamhet, ett café och medborgarservice. Hässlehuset är därmed en plats som personer i alla åldrar besöker, främst i nöjes- och rekreationssyfte, vilket som utgångspunkt talar för ett mycket tungt vägande integritetsintresse. Det är också en plats där det är angeläget att enskilda kan vistas utan att bli kamerabevakade. Integritetsintresset på platser där barn och unga uppehåller sig, exempelvis i bibliotek och fritidsgårdar anses generellt sätt väga mycket tungt. Barns personuppgifter anses enligt dataskyddsförordningen¹ vara särskilt skyddsvärda och det krävs därför mycket starka skäl för att kamerabevakning ska tillåtas. Barns personuppgifter förtjänar även ett särskilt skydd eftersom barn kan vara mindre medvetna om risker, följder och skyddsåtgärder samt om sina rättigheter när det gäller behandling av personuppgifter. Eftersom bevakning ska ske längs med fasader och av ett område intill fasader samt vid huvudentrén med anslutande korridor, bibliotek och café innebär det att alla som besöker Hässlehuset

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

kommer att träffas av bevakningen. Även andra personer som inte har för avsikt att besöka Hässlehuset kan komma att träffas av bevakningen för det fall de vistas på ytor intill Hässlehuset. Mot bakgrund av Hässlehusets centrala läge kan det även antas att personer kommer befinna sig vid Hässlehuset under kvällar och helger.

Hässlehuset är också en arbetsplats där anställda, som står i beroendeförhållande till sin arbetsgivare, måste befinna sig under arbetstid. Kamerabevakning som sker i sådana verksamheter kan därmed ge upphov till särskilda integritetsrisker. Den kan exempelvis möjliggöra kartläggning av personalens arbetsinsatser eller personalens och besökares vanor i övrigt. Att bildmaterial ska spelas in ökar integritetsintresset. Integritetsintresset minskar något vid ytan innanför huvudentrén i och med att enskilda kan förväntas befinna sig där endast under kortare stunder. Detsamma gäller det faktum att bevakningen delvis syftar till att skydda de personer som blir föremål för bevakningen. Även under senare kvällar och nätter, när färre personer har anledning att vistas i eller utomhus vid Hässlehuset minskar integritetsintresset på platsen.

Sammantaget bedömer IMY att integritetsintresset väger relativt tungt under verksamhetstid på ytan innanför huvudentrén. På övriga ytor som ska bevakas inomhus väger integritetsintresset tungt under ordinarie verksamhetstid. Integritetsintresset väger även tungt utomhus under kvällar och helger när många personer kan förväntas befinna sig på platsen. Under senare kvälls- och nattetid, kl. 21.00–06.00, när färre personer har anledning att vistas utomhus vid Hässlehuset, väger integritetsintresset relativt tungt. Under tider då Hässlehuset är stängt och verksamhet inte pågår i lokalerna bedöms integritetsintresset inomhus vara försumbart.

Bevakningsintresset

Syftet med kamerabevakningen är att förebygga, förhindra och utreda brott samt ordningsstörningar. Mot bakgrund av uppgifterna om att Hässleholmen/Hulta enligt Polismyndigheten är klassat som ett särskilt utsatt område ska framhållas att Hässlehuset och t.ex. omkringliggande fastigheter med bostäder i området är platser av helt olika karaktär och såväl bevakningsintresset som integritetsintresset kan därmed ha olika tyngd beroende på förutsättningarna vid den specifika platsen. Bedömningen av om Hässlehuset är brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening ska göras mot bakgrund av vad som hänt där bevakningen faktiskt ska ske (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 11 januari 2024 i mål nr 3012-23).

Borås Stad har inkommit med en sammanställning av inrapporterade händelserapporter under 2019–2020 och en sammanställning över brott och incidenter som inträffat på platsen under 2021–2023. För att få en rättvisande bild av de händelser som kan motivera ett tillstånd till kamerabevakning bör bedömningen grundas på förhållandevis aktuella uppgifter (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 11 januari 2024 i mål nr 1722-23). Uppgifter om brott och incidenter som har inträffat längre tillbaka i tiden, under 2019–2020, kommer därför inte att beaktas vid bedömningen om Hässlehuset är att anse som brottsutsatt.

Av inkommen sammanställning framgår bl.a. följande. Under 2021 har fyra incidenter rapporterats avseende otrygghet bestående av att personer har låst in sig på toaletter och att anställda har upplevt otrygghet. Under 2022 har 17 brott och incidenter rapporterats bl.a. bestående av ett grovt vapenbrott, ett fall av narkotikabruk, sju fall av skadegörelse och en cykelstöld. En anställd har även blivit beskjuten med nyårsraketer vid en parkering. Under 2023 har 18 brott och incidenter rapporterats, bl.a. bestående av sex fall av misstanke om narkotikabrott och hantering av narkotika,

ett upphittat skjutvapen, två slagsmål, två hot och våld mot personal samt flera fall av ungdomar som uppehåller sig i Hässlehusets lokaler under skoltid och låser in sig. Av sammanställningen framgår även att det vid två tillfällen har samlats ungdomar i toalettutrymmen där rester av narkotika har hittats.

För en del av de brott och incidenter som har ägt rum finns uppgifter om att det har skett under dagtid eller tidig kväll. För många brott och incidenter saknas dock uppgifter om vilken tidpunkt de har inträffat. Det kan dock antas att flera händelser har skett under verksamhetstid eftersom majoriteten har ägt rum i Hässlehuset. Av inlämnat underlag framgår att händelsernas allvarlighetsgrad och karaktär varierar.

Mot bakgrund av vad som har framkommit om inträffade brott och ordningsstörningar på platsen bedömer IMY att Hässlehuset är brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening och att det har förekommit ordningsstörningar i den omfattningen att det finns behov av viss kamerabevakning i syfte att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott och ordningsstörningar. Sammantaget bedömer IMY att bevakningsintresset får anses väga tungt.

Behovs- och intresseavvägning

Hässlehuset besöks av personer i alla åldrar främst i nöje- och rekreationssyfte. Kamerabevakning ska ske av en yta innanför huvudentrén, i ett café, i en korridor, i ett bibliotek samt av Hässlehusets fasader och område intill fasaderna. Kamerabevakning ska enligt ansökan ske alla dagar dygnet runt med bildinspelning. Barns personuppgifter anses enligt dataskyddsförordningen vara särskilt skyddsvärda och det krävs därför starka skäl för att kamerabevakningen ska tillåtas på de platser som nu är aktuella. Integritetsintresset har således konstaterats väga tungt i Hässlehusets café, bibliotek och utomhus under verksamhetstid, kvällar och helger. Integritetsintresset på ytan innanför huvudentrén har bedömts väga relativt tungt under verksamhetstid. När Hässlehuset är låst och larmat är integritetsintresset inomhus försumbart. Bevakningsintresset har bedömts väga tungt.

Det som Borås Stad har framfört och vad som övrigt har framkommit av underlaget ger enligt IMY:s bedömning inte stöd för att det skulle föreligga sådana problem med brottslighet eller ordningsstörningar i biblioteket, caféet eller där bevakningen ska ske utomhus som kan motivera kamerabevakning där under verksamhetstid, kvällar eller helger. Vid en avvägning mellan integritetsintresset och bevakningsintresset bedömer IMY därför att det inte är visat att det finns ett behov av kamerabevakning under dagtid och kvällar som väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad. Vid bedömningen har IMY särskilt beaktat att kamerabevakningen är av integritetskänsligt slag. Ansökan ska därför avslås i den del den avser bevakning i biblioteket, korridoren och caféet inomhus samt av yterna utomhus under de tiderna.

Däremot bedömer IMY, mot bakgrund av att området precis innanför den aktuella entrén är en plats där personer inte har anledning att uppehålla sig en längre tid och eftersom det rör sig om en begränsad yta, att bevakningsintresset väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad där från kl. 11.00 på vardagar och dygnet runt på helgerna. IMY har vid bedömningen beaktat att det av uppgifterna i ärendet inte framgår att det har inträffat några brott eller incidenter före klockan 11.00 varför det inte är motiverat med kamerabevakning under de tider verksamhet pågår på förmiddagarna, d.v.s. för närvarande måndag–torsdag kl. 08.00–11.00 och fredagar kl. 10.00–11.00. Detta innebär även att de som vill besöka Hässlehuset utan att bli kamerabevakade kan göra det under dessa tider. På lördagar öppnar Hässlehuset vid

kl. 17.00 och på söndagar är Hässlehuset stängt vilket innebär att bevakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset dygnet runt de dagarna.

Gällande den bevakning som ska bedrivas utomhus bedömer IMY att bevakningsintresset väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad alla dagar kl. 21.00–06.00. Vid denna bedömning har särskilt beaktats att färre personer och boende i området har anledning att vistas i anslutning till Hässlehuset under dessa tider.

Tillstånd till kamerabevakning med rätt till bildinspelning ska därför beviljas av sökta ytor utomhus alla dagar kl. 21.00–06.00 och av ytan innanför huvudentrén alla vardagar från kl. 11.00 tills verksamheten börjar nästa morgon samt dygnet runt på helger. Tillstånd till kamerabevakning med rätt till bildinspelning ska även beviljas av samtliga ytor inomhus under tider när det inte pågår någon verksamhet i lokalerna. För att säkerställa att kamerabevakning inte sker i större utsträckning än vad som är nödvändigt för ändamålet ska tillståndet förenas med villkor om att kamerorna ska riktas eller maskeras så att de inte filmar fönster och entréer till bostäder, gångvägar eller andra ytor utanför Hässlehusets område.

Detta beslut ersätter Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut om tillstånd till kameraövervakning 2006-09-18 med dnr 211-18273-2006.

Upplysning

Utöver de villkor som framgår av beslutet måste ni följa bestämmelserna i dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen. Information finns i bilaga till detta beslut. Observera att informationsbilagan inte är en uttömmande uppräkningslista av de krav som ställs.

Detta beslut har fattats av juristen Erika Palmheden efter föredragning av juristen Linda Markus.

Erika Palmheden, 2024-05-03 (Det här är en elektronisk signatur)

Bilaga

1. Ritning
2. Information om kamerabevakning

Kopia till

- Arbetstagarrepresentanter vid fackförbunden Vision, DiK och Kommunal

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag beslutet meddelades. Om överklagandet har kommit in i tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.